

[Iver Poulsen.]

skattesurhed breder sig — og breder sig hastigt.

Det er, som om regeringen helt har glemt, at der er noget, der hedder arbejdsløshed; men i den seneste tid, er vi jo på en ubehagelig måde blevet mindet om, at arbejdsløsheden er noget, som rykker os stadig tættere ind på livet. Der er jo virksomheder, som allerede har måttet ophøre, og forleden kunne vi læse om endnu en eksportvirksomhed, der måtte afskedige et betydeligt antal funktionærer med den klare begrundelse, at det stærkt stigende omkostningsniveau umuliggjorde balance på virksomhedens regnskab, når produktionen skal afsættes til verdensmarkedets stabile priser, og det var en eksportvirksomhed, der her er tale om.

Det er muligt, at vi endnu ligger lidt lunere i svinget, end England gør det, men jeg er bange for, at fristen er kort, hvis vi ikke omgående tager reb i sejlene, hvad inflationen angår. I modsat fald kan den nærmeste fremtid bringe os betydelige vanskeligheder i retning af fald i produktion og beskæftigelse, og her kan jeg henvise til rapporter fra det økonomiske råd, som taler et meget alvorligt sprog.

En af vejene til at få lagt en dæmper på inflationen er en skattereform, vel at mærke en reform med reformer og ikke blot forskellige lapperier på et i forvejen overlappet system. Og her må jeg henvise til de uafhængiges skattereformforslag, som blev afgivet til merværdiafgiftsudvalget den 5. maj i år. Jeg skal ikke ved denne lejlighed gå i enkeltheder, men jeg må nævne forslagens hovedlinjer.

Formålet med forslaget er at støtte den enkeltes arbejdsløst og initiativ gennem øgede muligheder for privat opsparing. Indkomstskattesystemet indrettes med bundgrænser og tilskud til mindrebemidlede, begge dele beregnet efter familiens størrelse og i øvrigt sådan, at indkomstskatten betales med en fast procent. Hvad der derudover skal bruges i den offentlige husholdning, foreslår vi skaffet på grundlag af forbruget ad tre veje, dels som punktskatter, dem, vi har i dag, og som vi i denne forbindelse ikke har rørt ved, dels ved en progressiv skat på merforbruget, det særlig store forbrug ud over et vist skattefrit

normalforbrug efter familiens størrelse, d. v. s. det luksusforbrug, som vor valutabalance viser at vi kun i begrænset omfang har råd til, og endelig ved en proportional-skat på det samlede forbrug på f. eks. 10 pct. Begge disse direkte forbrugsskatter beregnes efter selvangivelsen og kommer ikke til at belaste erhvervslivet som en ekstra arbejds- og opkrævningsbyrde, og det anser vi i hvert fald for noget meget værdifuldt. Den sidste skat på hele forbruget — man kunne kalde den oms ved kilden, altså ved forbrugerkilden — nødvendiggør naturligvis som enhver almindelig forbrugsafgift kompensationer for forbrugere med lave indtægter, men det er taget i betragtning ved de foreslåede bundgrænser og tilskud i forbindelse med indkomstbeskatningen.

Så vidt jeg har forstået venstres skatteforslag, hviler det på nogenlunde de samme tanker; men hvor de uafhængige vil beskattede merforbruget direkte hos skatteyderen selv, er venstre blevet stående ved en omsætningsafgift opkrævet indirekte med de erhvervsdrivende som skatteopkrævere. Vi tror ikke, at venstres tanke er hensigtsmæssig, for den vil nemlig medføre, at de erhvervsdrivende får pålagt ekstra byrder og ekstra betydelige omkostninger som skatteopkrævere. Yderligere vil efter venstres forslag forbrugsafgiften blive meget stor, og derfor vil den også kræve en mængde kompensationer.

Når statsministeren taler om skatte-reform, siger han som oftest kildeskat og synes dermed at mene, at man har fundet de vises sten. Det påstås gang på gang nærmest som et hovedargument, at størstedelen af befolkningen ønsker kildeskat. Men jeg har nu på fornemmelsen, at hvis denne påstand er rigtig, så er det i høj grad, fordi befolkningen ikke har fået fyldestgørende og alsidige oplysninger om, hvad kildeskatten efter regeringens system egentlig betyder. Det er muligt, at en samtidighedsbeskatning kan have visse fordele, men jeg tror, at de samme fordele ville kunne opnås på anden og bedre måde, bedre ikke blot for erhvervslivet, der også ved kildeskatteforslaget får en uoverskuelig belastning både tidsmæssigt og omkostningsmæssigt, men bedre også for lønmodtagerne.